

Uzasadnienie uchwały z 10 października 2018 roku

**Komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów
w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Arturowi Lipińskiemu
w dziedzinie nauk społecznych w zakresie dyscypliny nauki o polityce**

Komisja habilitacyjna obradowała w składzie:

Przewodniczący

prof. Andrzej Antoszewski, Uniwersytet Wrocławski

Recenzenci

prof. Katarzyna Sobolewska-Myślik, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

dr hab. Krystyna Rogaczewska, Uniwersytet Wrocławski

prof. Marek Żyromski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Członkowie

prof. Bogusław Jagusiak, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie

dr hab. Cezary Trosiak, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Sekretarz Komisji

dr hab. Beata Przybylska-Maszner

Komisja habilitacyjna stwierdza, że osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitanta, zaprezentowane w dokumentacji złożonej 21 grudnia 2017 roku wraz z wnioskiem o wszczęcie procedur habilitacyjnych do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej. Podejmując decyzję wzięto pod uwagę:

1. osiągnięcia naukowe, o których mowa w art. 16 ust. 1. I 2 pkt. 1. ustawy,
2. aktywność naukową, wskazaną w artykule 16 ust 1. ustawy,
3. osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego wskazane w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 r.,
4. dokonania w ramach współpracy międzynarodowej Habilitanta, o których mowa w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 r.

Prezentacja sylwetki Habilitanta

Dr A. Lipiński jest absolwentem Wydziału Historycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2000 roku otrzymał on stopień magistra nauk politycznych w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jego praca magisterska uzyskała nagrodę Dziekana Wydziału Nauk Społecznych za najlepszą pracę magisterską w roku akademickim 1999/2000 r. W tym samym roku uzyskał także tytuł zawodowy magistra pedagogiki. W 2006 roku otrzymał on stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jego praca doktorska pt. „Antykomunistyczne oblicze polskiej prawicy u schyłku XX wieku: analiza dyskursu politycznego” napisana została pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Marcelego Kosmana, kierownika Zakładu Kultury Politycznej w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. W latach 2006-2010 zatrudniony był na stanowisku adiunkta w Zakładzie Systemów Politycznych w Instytucie Nauk Politycznych (Wydział Humanistyczny) na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, a od roku 2010 r. pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Systemów Politycznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Aktywność naukowa Habilitanta

Osiągnięcie naukowo-badawcze Habilitanta przedstawione do oceny to cykl publikacji zatytułowany „Prawica na polskiej scenie politycznej –historia, tożsamość, dyskurs”, na który składa się zbiór 14 publikacji powiązanych tematycznie. Na pozostałe osiągnięcia naukowe, poza przedstawionym cyklem, składają się łącznie 23 pozycje naukowe, w tym: 13 artykułów w czasopismach naukowych (w tym 2 w języku rosyjskim, 1 w języku niemieckim, 4 w języku angielskim), 10 artykułów w pracach zbiorowych (w tym 1 w języku niemieckim, 4 w języku angielskim). Habilitant przygotował także 2 ekspertyzy, 1 raport tematyczny (w języku angielskim), 1 artykuł „Working paper” (w języku angielskim) oraz 2 hasła w leksykonie.

Analizując ten dorobek, recenzenci i pozostali członkowie Komisji wyrazili opinię, że mieści się on w obszarze nauk o polityce. Przedstawione teksty publikowane były w czasopismach naukowych i wydawnictwach reprezentujących różne ośrodki akademickie. Część artykułów publikowana była w czasopismach naukowych umieszczonych w wykazie ministerialnym czasopism punktowanych.

Najważniejszy obszar zainteresowań naukowych dr Artura Lipińskiego koncentruje się wokół problematyki prawicy jako orientacji ideowo-politycznej mającej swoją historię funkcjonowania w ramach polskiego systemu partyjnego oraz sfery publicznej, a także

orientacji aktywnie korzystającej z historii pamięci jako zasobu dyskursywnego; dyskursu jako narzędzia budowania rzeczywistości społecznej i politycznej oraz tożsamości jako złożonego procesu konstruowania ciągłości cech odrębności danego podmiotu indywidualnego, bądź zbiorowego względem innych podmiotów. Habilitant wskazał na perspektywę konstruktywistyczną jako główne podejście badawcze przyjęte w toku prowadzonych badań. Komisja habilitacyjna wraziła przekonanie, iż przedstawiona do oceny monografia jest ukoronowaniem dotychczasowych wysiłków na ścieżce rozwoju naukowego Habilitanta, a wyniki badań przedstawione w przedłożonej pracy oraz pozostałych artykułach umieszczonych w cyklu mogą przyczynić się do rozwoju naukowego poznania.

W ramach pozostałego dorobku badawczego Habilitant przygotował artykuły naukowe skupione wokół problematyki dotyczącej: prawicy w ramach polskiego systemu partyjnego; dyskursywnych mechanizmów konstruowania politycznych znaczeń i symboli związanych z podziałami politycznymi; zagadnień dyskursu medialnego i strategii jego analizy; zagadnień dotyczących mechanizmów reprodukcji reżimów autorytarnych.

W opinii członków Komisji Habilitant dowiódł, iż posiada umiejętności formułowania problemów badawczych oraz ich rozwiązywania. Przedłożone prace, co wyrazili w swej ocenie dwaj Recenzenci i Członkowie Komisji Habilitacyjnej, stanowią cenne opracowania naukowe świadczące o dojrzałości naukowej Autora, którego prace niewątpliwie wzbogacają istniejący zasób wiedzy dotyczący długofalowych procesów kształtowania się rywalizacji partyjnej w Polsce. Krytyczna uwaga jednego z recenzentów dotyczyła powielania części treści tekstów w kolejnych pracach. Przedstawione do oceny prace napisane są poprawnie pod względem metodologicznym i merytorycznym. Struktura tekstu jest zazwyczaj bardzo dobra, argumentacja jasna, poszczególne zagadnienia dobrze wyodrębnione, proporcje między deskrypcją i analizą wyważone.

Aktywność naukowa i współpraca międzynarodowa Habilitanta przejawia się między innymi udziałem w konferencjach, na których przedstawia efekty swoich badań naukowych. Habilitant uczestniczył w 43 konferencjach naukowych wygłaszając na nich referaty. 13 ze wskazanych konferencji odbyło się zagranicą (w Belgii, Czechach, Danii, Finlandii, Francji, Niemczech, Norwegii, Rumunii, Szwecji, Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii). Znacząca część referatów była wygłoszona w języku angielskim. Wymiernym rezultatem uczestnictwa w tych konferencjach były publikacje naukowe. Dr Artur Lipiński był także współorganizatorem konferencji i debat naukowych, angażował się w przygotowanie seminariów naukowych, a także przewodniczył licznym panelom podczas konferencji.

Habilitant posiada doświadczenie w zakresie szeroko rozumianej współpracy międzynarodowej z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, co oznacza spełnienie wymogów wskazanych w paragrafie 5 pkt. 2 rozporządzenia z 11 września 2011 roku. Warto podkreślić, iż uczestniczył w 18 zagranicznych wyjazdach studyjnych. Habilitant uczestniczył także w krajowych i zagranicznych projektach badawczych. W roku 2014 był członkiem międzynarodowego zespołu.

Habilitant uczestniczył w 10 projektach finansowanych ze źródeł krajowych, bądź zagranicznych, które przyczyniły się do realizacji jego osiągnięcia naukowego, jak i powstania innych artykułów wskazanych w dorobku. Szczególnie ważnym doświadczeniem było stypendium postdoktorskie w Otto-Suhr-Institut für Politikwissenschaft na Freie Universität w Berlinie, które trwało od września 2008 do lipca 2009 r. Stypendium było częścią projektu Thomasa Risse oraz Tanji Börzel prowadzonego w ramach Kolleg-Forschergruppen (KFG) "The Transformative Power of Europe". Projekt obejmował grupę kilkunastu badaczy z różnych krajów europejskich oraz wizytujących profesorów. W latach 2010-12 uczestniczył w projekcie badawczym MEDIVA "Media for Diversity and Migrant Integration. Consolidating Knowledge and Assessing Media Practices across the EU", Robert Schuman Centre For Advanced Studies, European University Institute in Florence, konsorcjum międzynarodowe (Grecja, Holandia, Irlandia, Wielka Brytania, Włochy, Polska), projekt współfinansowany przez Komisję Europejską, DG HOME, European Fund for Integration of Third Country Nationals (Community Actions, 2009), koordynator projektu: prof. Anna Triandafyllidou, charakter udziału: wykonawca. W latach 2013-16 był członkiem konsorcjum badawczego w ramach projektu Komunikowanie publiczne w Polsce - ujęcie inter- i multidyscyplinarne, Konsorcjum Naukowe „Analiza Dyskursu”, Grant 0114/NPRH2/H11/81/2013 (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki), kierownik projektu: dr hab. M. Czyżewski. Ponadto w 2016 r. Habilitant był uczestnikiem projektu „Poland and Hungary in the era of political transformation - directions for developing political system and civil society” (Nr projektu: 201618) kierownik dr Beata Pająk-Patkowska, dr M. Rachwał. Ważnym osiągnięciem Habilitanta było pełnienie w okresie 2014-2018 funkcji zastępcy członka komitetu zarządzającego oraz wykonawcy w grantie europejskim COST Action IS1308 Individuals, Societies, Cultures And Health "Populist Political Communication in Europe: Comprehending the Challenge of Media-mediated Political Populism for Democracy", NTNU: Norwegian University of Science and Technology, projekt finansowany przez EU Framework Programme for Research and Innovation Horizon 2020, kierownik projektu: Toril Alberg,

W okresie 2016-2019 dr Artur Lipiński jest również wykonawcą w projekcie finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (Harmonia) „Populistyczne komunikowanie polityczne: przekazy polityczne, relacje medialne i reakcje społeczne”, projekt NCN Harmonia 2015/18/M/HS5/00080, a także w projekcie finansowanym z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki „Populistyczny dyskurs polityczny w polskiej sferze publicznej”, IV edycja, moduł „Rozwój”² b. Oba projekty są realizowane pod kierownictwem prof. UAM dr hab. A. Stępińskiej. Habilitant wykazał się działalnością w zespołach eksperckich.

Dr A. Lipiński przedstawił dokumenty potwierdzające jego zaangażowanie w zakresie systematycznego uzupełniania kompetencji służących rozwojowi naukowemu. Brał udział w licznych kursach, stażach, stypendiach, szkoleniach, warsztatach oraz był uczestnikiem szkół letnich w Polsce i zagranicą.

W dokumentacji udostępnionej Komisji habilitacyjnej dr Artur Lipiński wskazał, iż jest członkiem stowarzyszeń naukowych: Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej. Współorganizował Wydziałową Grupę Badań nad pamięcią zbiorową, pracującą pod kierownictwem prof. A. Wolf-Powęskiej. Pełni również funkcję członka redakcji „Przeglądu Politologicznego” wydawanego na WNPiD UAM. Habilitant jest również członkiem redakcji „Przeglądu Politologicznego”, jest również recenzentem w takich czasopismach jak: „East European Politics”, „Journal of Language and Politics”, „Political Preferences”, „Przegląd Europejski”, „Przegląd Politologiczny” oraz „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”.

Wszyscy członkowie Komisji wysoko ocenili wyżej wskazane elementy dorobku Habilitanta.

Działalność dydaktyczna Habilitanta wynika z jego zainteresowań badawczych. Badania i dydaktyka wzajemnie się uzupełniają. Jego osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego obejmują prowadzenie zajęć w języku polskim, jak i w języku angielskim („Selected Problems of Democratic Transition and Consolidation in Eastern and Central Europe”, „Social movements, protests and radicalisation”). Jego działalność dydaktyczna obejmuje prowadzenie wykładów oraz ćwiczeń. Część zajęć jest przygotowana na platformie e-learningowej moodle. Dr Artur Lipiński prowadzi także seminaria dyplomowe. Habilitant pełnił także funkcję promotora pomocniczego.

W ramach osiągnięć, których celem była **popularyzacja nauki** zaznaczyć należy, iż Habilitant także wykazał się aktywnością. Prowadził wykłady i zajęcia edukacyjne dla

różnych grup słuchaczy, w szczególności uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Udzielał także wywiadów mediom lokalnym.

W odniesieniu do wymogów określonych w paragrafie 5 pkt. 3 rozporządzenia z 1 września 2011 roku Habilitant w załączonej dokumentacji poinformował o otrzymaniu w roku 2017 nagrody w VI edycji ogólnopolskiego konkursu im. Czesława Mojsiewicza na najlepszą książkę o tematyce politologicznej.

Dorobek naukowy wyrażony w publikacjach jest tylko jednym z elementów podlegających ocenie. Zgodnie z ustawą z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z późniejszymi zmianami i w brzmieniu określonym ustawą z 18 marca 2011 r. oraz w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego pod uwagę należy wziąć także inne kryteria podlegające ocenie. W ocenie wyrażonej głosami większości Członków Komisji, w odniesieniu do tych obszarów Habilitant spełnił stawiane rozporządzeniem wymogi.

Dokonując analizy wskazanych powyżej wskazanych elementów, składających się na dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny oraz na dokonania w zakresie współpracy międzynarodowej należy uznać, że stanowi on podstawę do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce dr Arturowi Lipińskiemu.